

Til beslutningsforslag nr. B 14

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 21. februar 2012

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af stofindtagelsesrum

[af Joachim B. Olsen (LA) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 22. november 2011 og var til 1. behandling den 26. januar 2012. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, S, DF, RV, SF og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Socialdemokratiets, Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget arbejder for at bekæmpe illegale stoffer samtidig med at hjælpe stofafhængige til et værdigt liv, hvor behandlingen er baseret på videnskab frem for moral. S, R og SF ønsker at præcisere, at en meget stor gruppe stofmisbrugere i dag lever under så kummerlige vilkår, at deres risiko for at dø af en overdosis eller blive smittet og smitte andre med alvorlige infektionssygdomme er uacceptabel høj. Der er dermed en gruppe stofmisbrugere, som samfundet aktuelt ikke når, eller som ikke i tilstrækkelig grad profiterer af indsatsen for at hjælpe dem. S, R og SF støtter, at der som en del af den danske indsats for at minimere de skader, der følger af et langvarigt stofmisbrug, skal etableres de retlige rammer for stofindtagelsesrum, hvor de hårdest belastede stofmisbrugere uden sanktioner kan indtage medbragte stoffer under overvågning af og supervision fra social- og sundhedsfagligt personale med særlig kompetence inden for omsorg og skadereduktion. S, R og SF bemærker, at stofindtagelsesrum skal ses som et supplement til den øvrige behandlingsindsats, fordi stofmisbrugerne i sundhedsrummet kommer i kontakt med personale, der dels kan afhjælpe sundhedsskader og sundhedsrisici, dels kan hjælpe vedkommende med at komme i yderligere kontakt med behandlingssystemet. S, R og SF bemærker, at regeringen allerede er i gang med at etablere de retlige rammer for stofind-

tagelsesrum, og at der vil komme et lovforslag i april 2012. S, R og SF kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Venstres, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget vil særlig anføre følgende:

En væsentlig del af diskussionen vedrørende dette beslutningsforslag har omhandlet lov om euforiserende stoffer, hvor V, DF og KF finder, at forslaget om stofindtagelsesrum er problematisk i forhold til § 1, stk. 2 og 3, se nedenfor:

»§ 1. Ministeren for sundhed og forebyggelse bemyndiges til at bestemme, at stoffer, som efter internationale vedtagelser eller efter Sundhedsstyrelsens skøn frembyder ganske særlig fare i anledning af deres euforiserende egenskaber, ikke må forefindes her i landet, medmindre ministeren under ganske særlige omstændigheder og på nærmere af ham fastsatte vilkår meddeler tilladelse dertil. En given tilladelse kan senere tilbagekaldes.

Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse kan bestemme, at euforiserende stoffer omfattet af stk. 1 kan ind- og udføres, sælges, købes, udleveres, modtages, fremstilles, forarbejdes, besiddes og anvendes i medicinsk øjemed som led i lægelig behandling af personer for stofmisbrug.

Stk. 3. Bortset fra forhold omfattet af en tilladelse efter stk. 1 eller en behandling efter stk. 2 er ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning og besiddelse af sådanne stoffer forbudt.«

V, DF og KF ønsker at fremhæve, at det særlig er i forhold til lovens § 1, stk. 2, at man ikke forbindelse med stofindtagelsesrum kan tale om lægelig behandling. Tværtimod finder partierne, at stofindtagelsesrum nærmer sig en »parkering« af stofmisbrugere. Dette er ikke hensigtsmæssigt, hverken samfundsmæssigt eller menneskeligt set. Partierne finder, at et egentlig behandlingstilbud som f.eks. lægeordineret heroin ville være mere i lovens ånd, særlig i forhold til de hårdest belastede misbrugere.

V, DF og KF ønsker at præcisere, at man anerkender, at der i Danmark er en hårdt belastet gruppe af stofmisbrugere, som bør hjælpes til et værdigt liv. Vejen mod et værdigt liv

bør gå gennem behandlingstilbud frem for »parkeringstilbud« uden et egentligt behandlingsmæssigt sigte.

Derudover ønsker V, DF og KF at tydeliggøre de spørgsmål og problematikker som naturligt rejser sig i forhold til § 2, stk. 4, i loven om euforiserende stoffer:

»Stk. 4. I øvrigt er ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning og besiddelse af disse stoffer forbudt.«

V, DF og KF påpeger, at det er yderst problematisk i forhold til politiets arbejde, at euforiserende stoffer med en eventuel vedtagelse af beslutningsforslaget, fremover vil være lovlige »på den ene side af dørrinnet«, men ulovlige på »den anden side af dørrinnet«. Alene det faktum, at anskaffelse af euforiserende stoffer er ulovligt, gør det uhåndterligt for politiet med legaliserede stofindtagelsesrum til indtagelse af ikkelegaliserede stoffer erhvervet på ulovlig vis.

Det er i henhold til § 21 i straffeloven strafbart at medvirke til en strafbar handling. Det forhold finder partierne bl.a. problematisk for de ansatte i tilknytning til et stofindtagelsesrum. V, DF og KF mener, at der kan argumenteres for, at vedtages beslutningsforslaget, gives der mandat til, at ansatte kan medvirke til at begå strafbare handlinger i forbindelse med stofindtagelse.

V, DF og KF ønsker at anføre, at det etiske aspekt i forbindelse med oprettelsen af stofindtagelsesrum er under hårdt pres, idet en lovliggørelse af ulovligt anskaffet stof og efterfølgende stofindtagelse på bestemte matrikler er en glidebane. Det kan være det første skridt mod legalisering. Det er yderst betænkeligt, at handel med euforiserende stoffer om ikke lovliggøres så i hvert fald accepteres, ved at man accepterer indtagelse af stoffer, som er anskaffet på ulovlig vis i et legalt og offentligt stofindtagelsesrum.

Vedrørende de strafferetlige aspekter af beslutningsforslaget henviser V, DF og KF i øvrigt til justitsministeren som øverste anklagemyndighed og under parlamentarisk ansvar. Partierne ønsker samtidig at understrege, at vurderingen af, om en handling falder ind under § 1 og § 2 som tidligere nævnt, naturligvis foretages af domstolene.

Sluttelig ønsker partierne at bemærke, at der i den offentlige debat af og til henvises til, at der er etableret stofindtagelsesrum i mange andre lande. Det kunne give det fejlslagte indtryk, at vi i Danmark efterhånden står alene tilbage uden stofindtagelsesrum.

Det ser ud til, at der kun i seks lande i Europa er etableret stofindtagelsesrum. Det drejer sig om Holland, Schweiz og Tyskland, som har de fleste stofindtagelsesrum. De få stofindtagelsesrum, der herudover findes, ligger i Spanien, Lu-

xembourg og Norge. I Norge er der et enkelt stofindtagelsesrum, som ligger i Oslo.

Uden for Europa er det alene i Australien og i Canada, at der er etableret stofindtagelsesrum. Begge steder kun i en enkelt by.

Et *mindretal* i udvalget (EL) vil stemme hverken for eller imod beslutningsforslaget.

Mindretallet har i mange år arbejdet for, at der etableres stofindtagelsesrum i Danmark. Der er fortsat et alt for stort antal narkorelaterede dødsfald og skader som følge af stofmisbrug i Danmark. Andre lande, bl.a. Tyskland og Schweiz, har dokumenteret gode erfaringer med stofindtagelsesrum som en del af en skadesreducerende indsats på narkotikaområdet. Enhedslisten kan derfor med stor tilfredshed konstatere, at regeringen er i gang med at udarbejde et lovforslag, og finder det derfor ikke nødvendigt at pålægge regeringen at starte dette arbejde.

Et *mindretal* i udvalget (LA) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse* uændret.

Mindretallet bemærker, at der aldrig været flere brugere af euforiserende stoffer i Danmark, end der er nu, og at der sidste år døde 273 stofmisbrugere som følge af stofmisbrug i Danmark. Med etableringen af fixerum reduceres dødeligheden blandt stofmisbrugere, da hygiejnen forbedres og tilstedeværelsen af sundhedsfagligt personale reducerer antallet af overdoser og kan hjælpe den pågældende i situationer, hvor overdoser forekommer.

Ligeledes skaber fixerum kontakt mellem stofmisbrugere og det sundhedsfaglige personale, hvilket er en vigtig præmis for, at stofmisbrugeren kan komme i behandling og blive sit misbrug kvit.

Det drejer sig ganske enkelt om at redde menneskeliv. Der dør fem stofmisbrugere som følge af stofmisbrug hver uge i Danmark, og mange af dem kan reddes med etableringen af fixerum.

Slutteligt bør det noteres, at fixerum ud over at komme stofmisbrugerne til gode også kommer beboere i områder, hvor stofmisbrugere fixer og indtager euforiserende stoffer, til gode, idet beboerne ikke længere er tvunget til at kigge efter kanyler i sandkasser og opgange og på gader og stræder.

Inuit Ataqtigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Annette Lind (S) Flemming Møller Mortensen (S) Poul Andersen (S) Karen J. Klint (S) Sophie Hæstorp Andersen (S)

Kirsten Brosbøl (S) Orla Hav (S) Camilla Hersom (RV) Sofie Carsten Nielsen (RV) Liv Holm Andersen (RV)

Jonas Dahl (SF) Özlem Sara Cekic (SF) Anne Baastrup (SF) Stine Brix (EL) Per Clausen (EL) Hans Andersen (V) nfmnd.

Anne-Mette Winther Christiansen (V) Jane Heitmann (V) Sophie Løhde (V) Hans Christian Schmidt (V) Eyvind Vesselbo (V)

Fatma Øktem (V) Liselott Blixt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Peter Skaarup (DF) Mette Hjermand Dencker (DF)
Joachim B. Olsen (LA) Thyra Frank (LA) Benedikte Kiær (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende B 14**Bilagsnr. Titel**

1 Udkast til betænkning